

rijkswaterstaat

directie waterhuishouding en waterbeweging
district kust en zee
adviesdienst vliissingen

notitie WWKZ-81.V272^a

projectcode							
V	8	1	4	9	A	1	0

aan : Leden Projectgroep VWZ Verdiepen Westerschelde.

van : Ing. D. de Looff

datum : maart 1981

onderwerp :

Beschouwing over zandwinningen in de
Westerschelde (volg nr. 5 projectplan).

behoort bij: notitie WWKZ nr: 81.V272
datum: maart 1981
bladnr: 1

Beschouwing over zandwinnings in de Westerschelde.

Zandwinning in de Westerschelde vindt op grond van hiertoe verleende vergunningen plaats. Voor het bovenstrooms van de lijn Borssele - Hoofdplaat gelegen gebied worden de vergunningen op grond van de Rivierenwet en het Baggerreglement verleend. Benedenstrooms van genoemde lijn is sinds 1972 voor zandwinning het Rijksreglement Ontgrondingen van kracht.

Zandwinning vindt plaats:

- a. door concessiehouders,
- b. ten behoeve van werken.

ad a De door concessiehouders gewonnen specie is bestemd voor levering aan derden. In dit kader worden vergunningen verleend voor jaarlijks maximaal te winnen hoeveelheden specie in nader binnen een 4-tal riviergedeelten (vakken I, II, III en IV) aan te wijzen winplaatsen. Deze zandwinnings vinden voornamelijk plaats langs de randen van de Spijkerplaat (vak I), de Suikerplaat (vak II), de Middelpaat (vak III) en de Platen van Osse-nisse (vak IV). Sinds enkele jaren vindt door concessiehouders tevens zandwinning in een langs de rand van de Platen van Valkenisse (ter hoogte van Baalhoek) gelegen riviergedeelte plaats. Bij de zandwinning door concessiehouders wordt een maximale verdieping toegestaan van g.l.w. -10 m (ongeveer N.A.P. -12 m).

ad b Zandwinning ten behoeve van werken (b.v. dijkverzwaring) vindt binnen tevoren nauwkeurig begrensde zandwinplaatsen plaats. Hierbij wordt een maximaal toegestane verdieping van N.A.P. -15 m aangehouden. Bij het vaststellen van de bewuste winplaatsen wordt voor zover mogelijk een gunstige invloed op de geulontwikkeling nagestreefd. Met name langs de bolle oevers van het hoofdvaarwater zijn in de loop der jaren aanzienlijke hoeveelheden zand gewonnen; langs inscharende oevers vindt geen zandwinning plaats. Met het oog op de toekomstige aanzanding vindt de zandwinning als regel in de lengterichting van de veelal langgerekte zandwinplaatsen plaats.

rijkswaterstaat

. behoort bij: notitie WWKZ nr: 81.V272
 datum: maart 1981
 bladnr: 2

Met mogelijk kleine aanpassingen zullen de onder a voor de concessiehouders aangegeven zandwingebeden ook in de toekomst worden aangehouden. Sinds een aantal jaren wordt hierbij een zo evenwichtig mogelijk gebruik van de betreffende zandwingebeden nagestreefd. Door de toegenomen zandbehoefte en de verminderde mogelijkheden tot zandwinning elders is de zandwinning door concessiehouders op de Westerschelde in de loop der jaren aanzienlijk toegenomen (tabel I).

Tabel I: Gemiddeld per jaar gebaggerde hoeveelheden specie.

periode	gebaggerde hoeveelheden (gem/jaar) in m ³	
	in bakken gemeten	in profiel (-20%)
1956 - 1960	130 000	104 000
1961 - 1965	163 000	130 000
1966 - 1970	517 000	414 000
1971 - 1975	940 000	752 000
1976 - 1980	1 414 000	1 131 000

Gedurende de laatste beschouwde periode werd een maximale jaarlijkse hoeveelheid specie van ruim 1,7 mln m³ afgevoerd (1979). Uitgaande van de omstandigheid dat voor de zandwinning door concessiehouders voorshands de bestaande toestand wordt gehandhaafd, is in staat 2 van nota WWKZ-80.V018 een jaarlijkse ontzanding ten gevolge van zandwinning door concessiehouders van 1,5 à 2 mln m³ in middelen van vervoer of van 1,2 à 1,6 mln m³ in profiel aangehouden.

Gedurende het tijdvak 1971 - 1980 werden ten behoeve van de uitvoering van de onder b genoemde werken jaarlijkse hoeveelheden specie van maximaal 3 à 4 mln m³ aan de rivier onttrokken (in bakken gemeten). De gemiddelde jaarlijks gebaggerde hoeveelheid specie werd hierbij op 2 mln m³ gesteld. Zoals reeds in

behoort bij: notitie WWKZ nr: 81.V272
datum: maart 1981
bladnr: 3

- . nota WWKZ-80.V018 is gesteld, valt de eerstkomende jaren een zekere teruggang in het kader van zandwinning ten behoeve van de uitvoering van werken te verwachten. Met het oog hierop is de geschatte gemiddelde jaarlijkse afvoer van specie ten behoeve van werken in de eerstkomende jaren in staat 2 van genoemde nota beperkt tot 2 à 2,5 mln m³ per jaar (in middelen van vervoer) of 1,6 à 2 mln m³ per jaar (in profiel). Te voorziene objecten voor zandwinning ten behoeve van werken zijn momenteel met name de nog resterende, op deltahoogte te brengen dijkgedeelten, de werken tot verbreding van het Kanaal door Zuid Beveland en eventueel de Westerschelde Oeververbinding. Ook ten behoeve van werken in het gebied van de Haven Vlissingen Oost zal de komende jaren wellicht nog specie aan het rivierbed van de Westerschelde moeten worden onttrokken.